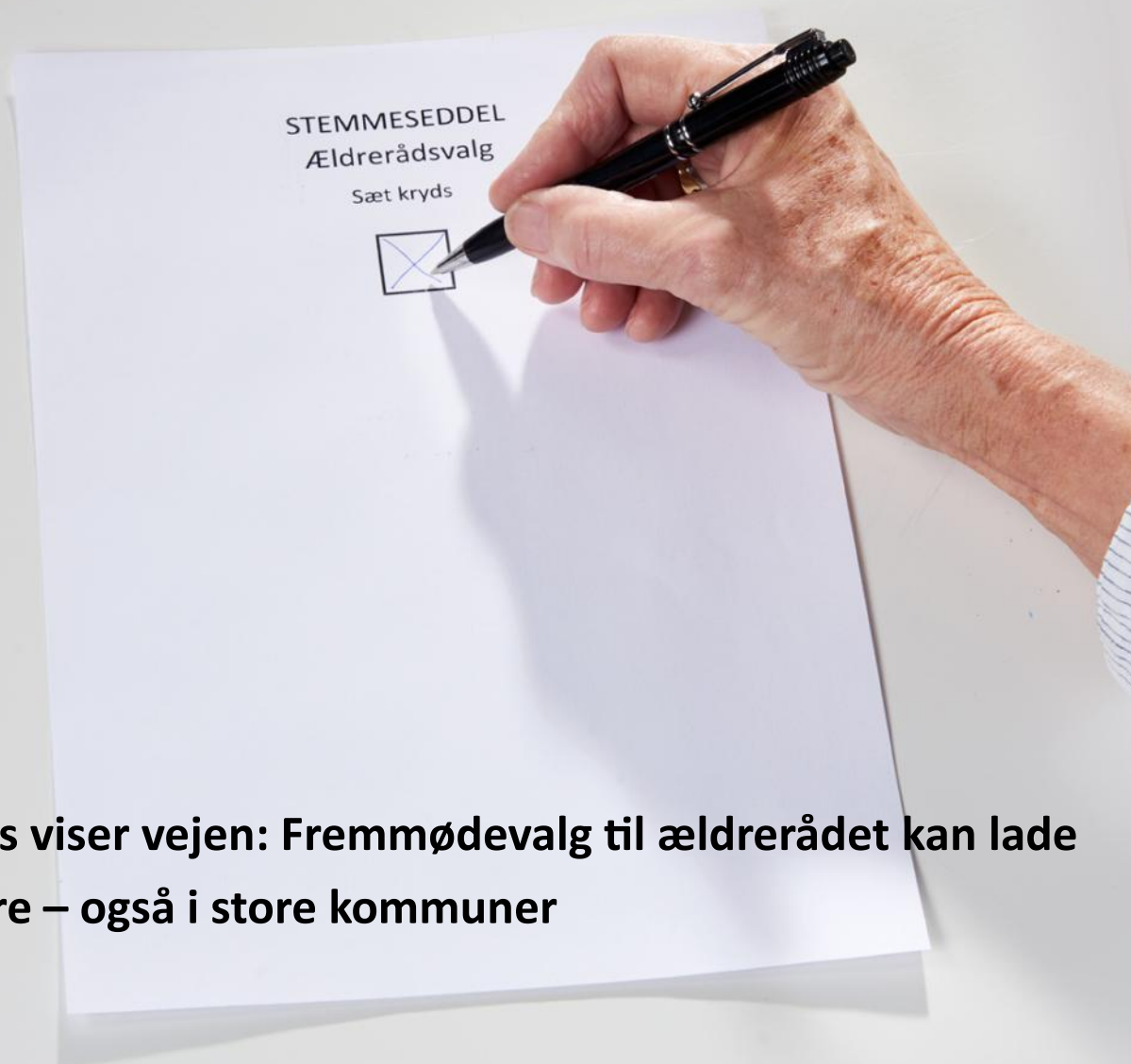

Ny undersøgelse: Mere end en million skal snart stemme, men store forskelle i valgformer truer valgdeltagelsen

Side 4

Aarhus viser vejen: Fremmødevalg til ældrerådet kan lade sig gøre – også i store kommuner

Side 7

Ældreråd udpeger de vigtigste emner til efterårets ældrerådvalg

Side 9

De måske vigtigste ældrerådsvalg nogensinde

I en tid med store forandringer på ældre- og sundhedsområdet er der måske mere end nogensinde brug for stærke ældreråd, der kan fungere som borgernes talerør og give kommunerne både konstruktiv og kritisk rådgivning om de udfordringer og løsninger, som er i spil.

Kommunerne er i fuld gang med at omsætte en omfattende ældrereform til virkelighed. Snart følger også en sundhedsreform, der i høj grad vil påvirke ældre borgeres hverdag. Samlet set står vi over for beslutninger, der vil få betydning for, hvordan ældre i Danmark kan leve et trygt, værdigt og aktivt liv.

Afgørende, at ældres stemme bliver hørt

I den situation er det helt afgørende, at ældres stemme bliver hørt. Og her spiller vi som ældre- og seniorråd en central rolle. Vi er bindeleddet mellem de ældre borgere og kommunalbestyrelsen. Vi er de ældres stemme i udviklingen af ældreområdet lokalt, og vi kan give politikerne indblik i, hvad der virker i praksis, og hvor skoen trykker.

Derfor er det også vigtigt, at ældre- og seniorrådene har en stærk demokratisk legitimitet – og at medlemmerne vælges af et bredt udsnit af kommunens ældre borgere. Sådan

er det heldigvis i de fleste kommuner, men der er stadig plads til forbedringer.

I dette nyhedsbrev kan du læse om en ny undersøgelse af de kommende ældrerådsvalg. Undersøgelsen viser, at mere end hver tredje kommune i efteråret gennemfører valget digitalt eller som brevvalg – selv om det er valgformer, der giver en markant lavere stemmeprocent end fremmødevalg samme dag som kommunalvalget.

I 2021 stemte knap 58 procent i kommuner med fremmødevalg samme dag som kommunalvalget, 41 procent i kommuner med brevvalg – og kun 27 procent i kommuner med digitalt valg.

Valgformer må ikke underminere ældrerådenes legitimitet

Det er selvsagt et demokratisk problem, når kommuner vælger valgformer, der giver lav valgdeltagelse. Det svækker fundamentet under de råd, som i de kommende år skal være en vigtig stemme i implementeringen af både ældrereform og sundhedsreform.

Et ældreråd, der kan sige, at det repræsenterer en stor del af de ældre i kommunen, står langt stærkere, når store forandringer i ældre- og sundhedspolitikken skal formes.

Danske Ældreråd kan derfor kun opfordre til, at alle kommuner næste gang, der er valg, afholder ældrerådsvalget samtidig med kommunalvalget.

Mere end halvdelen afholder fremmødevalg

Erfaringen viser, at det sagtens kan lade sig gøre. I mere end halvdelen af kommunerne afholdes ældrerådsvalget som fremmødevalg samtidig med kommunalvalget – uden større problemer.

Noget andet, der er værd at bemærke og som du kan læse om i dette nyhedsbrev, er, at Aarhus Kommune som den første af de store kommuner nu gennemfører fremmødevalg samtidig med kommunalvalget. Et valg, som allerede er kommet godt fra start, idet 42 kandidater har meldt sig til de 15 ledige pladser.

Det bliver spændende at følge Aarhus-eksemplet, for de store kommuner begrundes ofte, at de ikke afholder fremmødevalg samme dag som kommunalvalget, med at det er for dyrt og besværligt. Men kan Aarhus – hvorfor kan de andre store kommuner så ikke?

Inger Møller Nielsen
formand

Når der til efteråret afholdes ældrerådvalg i størstedelen af landets kommuner, sker det med et utal af forskellige valgformer, der resulterer i vidt forskellige stemmeprocenter. Det kan betyde, at tusindvis af ældre ikke deltager i valget til de råd, der skal være deres talerør over for kommunen de næste fire år. Det viser en ny undersøgelse fra Danske Ældreråd.

Side 4

Indhold

- 2 **Leder: De måske vigtigste ældrerådvalg nogensinde**
- 4 **Ældrerådvalg: Mere end en million skal snart stemme, men store forskelle i valgformer truer valgdeltagelsen**
- 7 **Aarhus viser vejen: Fremmødevalg til ældrerådet kan også lade sig gøre i store kommuner**
- 8 **Ældreråd udpeger de vigtigste emner til efterårets ældrerådvalg**
- 9 **Partnerskab klar med fire principper, der skal styrke samarbejdet om ældres trivsel**
- 10 **Tre indsatser for ældre i finanslovsforslaget**
- 11 **Danske Ældreråd inviterer til sundhedspolitisk konference**
- 12 **Nye anbefalinger: Flere skal udredes for demens hos egen læge**
- 13 **Normeringer på plejehjem er ikke fulgt med udviklingen**
- 14 **Store geografiske forskelle i ældres tilfredshed med hjemmehjælpen**
- 15 **Kort nyt**
- 16 **Arrangementer**

- Når folk alligevel er nede for at stemme til kommunalvalget, er det nemt for dem også at sætte kryds til Ældrerådet. Det får samtidig ældrerådvalget ind i samme kultur og feststemning, som der er til kommunalvalget. Alt sammen er med til at trække stemmeprocenten op.

**Jan Radzewicz, formand, Ældrerådet
Aarhus**

Side 6

Partnerskab klar med fire principper, der skal styrke samarbejdet om ældres trivsel

Side 9

Ældrerådvalg: Mere end en million skal snart stemme, men store forskelle i valgformer truer valgdeltagelsen

Når der til efteråret afholdes ældrerådvalg i størstedelen af landets kommuner, sker det med et utal af forskellige valgformer, der resulterer i vidt forskellige stemmeprocenter. Det kan betyde, at tusindvis af ældre ikke deltager i valget til de råd, der skal være deres talerør over for kommunen de næste fire år. Det viser en ny undersøgelse fra Danske Ældreråd.

Tekst Morten Larsen

I efteråret får over en million ældre borgere mulighed for at stemme, når der afholdes ældrerådvalg i 91 kommuner.

Men hvordan man kan stemme – og hvor nemt det er – afhænger i høj grad af den enkelte kommune. Det kan få stor betydning for stemmeprocenten.

Hele 34 kommuner afholder således i efteråret ældrerådvalget som enten brevvalg eller digitalt valg – på trods af, at disse valgformer historisk set giver meget lave stemmeprocenter.

Ved de seneste ældrerådvalg, hvor de fleste blev afholdt i 2021, stemte således knap 41 procent i kommuner med brevvalg og kun 27 procent stemte i kommuner med digitalt valg. I kommuner med traditionelt fremmødevalg stemte derimod næsten 58 procent.

Det vækker derfor bekymring hos Danske Ældreråd, at kun 55 kommuner har besluttet at gennemføre ældrerådvalget i efteråret som et fremmødevalg på samme dag som kommunalvalget.

- Vi ved, at fremmødevalg, hvor man sætter sit kryds i en stemmeboks samme dag som kommunalvalget, er den valgform, der giver den højeste stemmeprocent. Når mange kommuner anvender andre valgformer, er det et problem for lokaldemokratiet, siger Inger Møller Nielsen, formand, Danske Ældreråd.

Hun giver som eksempel, at kommunerne er i færd med at gennemføre en ældrereform, hvor et tæt samarbejde med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfundet er en central værdi.

Sådan afholder kommunerne ældrerådvalg efteråret 2025

I alt afholder 91* kommuner ældrerådvalg efteråret 2025:

- 55 kommuner afholder fremmødevalg samme dag som kommunalvalget – i 40 kommuner sættes krydset med en blyant i stemmeboksen, i 15 kommuner på en iPad.
- 17 kommuner afholder brevvalg i forskellige varianter.
- 17 kommuner afholder digitalt valg.
- 1 kommune afholder fremmødevalg på anden dato end kommunalvalget.
- 1 kommune har primo august ikke besluttet valgform.

[Læs her en samlet oversigt over planlagte valgformer i de enkelte kommuner](#)

* 7 kommuner afholder valget på et andet tidspunkt/år.

Derfor er det meget uheldigt, at nogle kommuner samtidig vælger valgformer, der sænker valgdeltagelsen og dermed svækker legitimiteten hos de ældreråd, som netop skal rådgive kommunen og repræsentere de ældre borgere i den proces.

Store lokale forskelle på stemmemuligheder

En anden bekymring for Danske Ældreråd er, at der anvendes et virvar af forskellige valgformer rundt om i kommunerne.

De fleste kommuner afholder traditionelt fremmødevalg samme dag som kommunalvalget, hvor man sætter sit kryds i en stemmeboks enten med en blyant eller på en iPad. Andre benytter brevvalg i for-

skellige varianter. For eksempel brevvalg med returforsendelse eller brevvalg hvor stemmesedlen afleveres på et valgsted. En del kommuner benytter også digitalt valg, hvor borgeren skal stemme via computer hjemmefra. Enkelte afholder fremmødevalg anden dato en kommunalvalget, hvilket også resulterer i en lav stemmeprocent.

Også tidspunktet for valget kan variere. De fleste afholder det samtidig med kommunalvalget, men nogle kommuner vælger at lægge valget før eller efter – og enkelte afholder det i et helt andet år.

– Et ældrerådvalg bør være så enkelt som muligt at deltage i. Derfor appellerer vi til, at alle kommuner fremover vælger den dokumenteret

mest effektive model – fremmødevalg samme dag som kommunalvalget. Ellers risikerer vi, at det bliver postnummeret, der afgør, hvor nemt det er at deltage i lokaldemokratiet, siger Inger Møller Nielsen.

Hun fremhæver samtidig, at det er opløftende, at over halvdelen af landets kommuner gennemfører fremmødevalg samtidig med kommunalvalget – og med succes. Det svarer til niveauet ved ældrerådvalgene for fire år siden, og det viser, at de praktiske og økonomiske bekymringer, som nogle kommuner har i forhold til denne model, tydeligvis kan løses i praksis

Fakta om sammenhæng mellem valgform og stemmeprocent ved Ældrerådvalg

Valgdeltagelse ved forskellige valgformer (gennemsnit):

- Fremmødevalg: **57,64 procent**
- Brevvalg: **40,75 procent**
- Digitalt valg: **27,64 procent**

[Kilde undersøgelse af ældre-rådvalg 2021 foretaget af Danske Ældreråd](#)

Aarhus viser vejen: Fremmødevalg til ældrerådet kan også lade sig gøre i store kommuner

Den 18. november får mere end 75.000 ældre aarhusianere mulighed for at stemme til Ældrerådet ved et fremmødevalg – samtidig med kommunalvalget. Aarhus bliver dermed den første af landets fem største kommuner, der afprøver en valgform, som har givet højere stemmeprocenter i andre kommuner, men som de største kommuner i årevis har afvist som ”for dyr og besværlig”.

Tekst Morten Larsen

For Aarhus Kommune og Aarhus Ældreråd er ambitionen klar – flere skal til stemmeurne, og lokaldemokratiet skal styrkes.

Ved det seneste valg i 2021 var der fredsvalg, da antallet af kandidater matchede antallet af ledige pladser. Og i 2017, hvor valget foregik digitalt, endte stemmeprocenten på blot 18.

Stigende interesse og flere kandidater

I år ser billedet allerede helt anderledes ud. Ved fristens udløb har 42 kandidater meldt sig til de 15 ledige pladser.

- Der bliver kamp om pladserne – og det er sundt for lokaldemokratiet, siger formand for Ældrerådet i Aarhus Jan Radzewicz og peger på, at den store interesse for at stille op meget vel hænger sammen med, at fremmødevalget har skabt opmærksomhed og sat gang i snakken om, hvad Ældrerådet laver.

Med beslutningen om fremmødevalg viser Aarhus hermed, at selv en stor kommune med mange borgere og mange valgsteder praktisk og økonomisk kan afholde et fremmødevalg til Ældrerådet.

Fremmødevalg bringer ældrerådsvalget ind i samme kultur og feststemning, som der er til kommunalvalget, fortæller formand for Ældrerådet i Aarhus, Jan Radzewicz.

Praktiske forhindringer kan overvindes

Det kræver dog grundig planlægning og et tæt samarbejde mellem kommune og Ældrerådet, ikke mindst for at skaffe de 140 valgtilforordnede, der skal bemande kommunens over 40 valgsteder, fortæller Jan Radzewicz.

- Det kan lade sig gøre – også i en stor kommune som vores. Vi er sikre på, at vi når i mål med at skaffe de valgtilforordnede, og vi har fundet ud af at indrette valgene på de forskellige valgsteder, så de er fysisk adskilt fra kommunalvalget, hvilket tidligere har været en bekymring. Desuden afvikles det med iPads i

stemmebokse, så optællingen sker automatisk.

Styrket demokrati og øget valgdeltagelse

Ifølge ældrerådsformanden vil fremmødevalget gøre det lettere for borgerne at stemme, ligesom det også vil skabe mere opmærksomhed om Ældrerådets arbejde.

- Når folk alligevel er nede for at stemme til kommunalvalget, er det nemt for dem også at sætte kryds til Ældrerådet. Det får samtidig ældrerådsvalget ind i samme kultur og feststemning, som der er til kommunalvalget. Alt sammen er med til at trække stemmeprocenten op, siger han.

En højere stemmeprocent vil samtidig styrke rådets gennemslagskraft over for byrådet.

- Når mange borgere aktivt bakker op om Ældrerådet, giver det os en stærkere stemme, når vi er i dialog med Byrådet om forholdene for kommunens ældre borgere. Og det er ekstra vigtigt i en tid, hvor samfundet og ikke mindst ældreområdet er inde i en omstillingsproces, siger han.

En anden gevinst er ifølge formanden, at fremmødevalget bedre sikrer valghemmeligheden, og at man måske i højere grad føler et ansvar for at afgive sin stemme – modsat ved digitale løsninger eller brevstemmer, hvor man i princippet kan stemme for andre eller nemt glemme at sende stemmen afsted.

Suppleres af stor informationsindsats

Som led i at få flere til stemmeurnerne bliver der iværksat en informationsindsats. Der kommer busreklamer, der annonceres på infostandere i byrummet og der informeres i kommunens folkehuse og på plejehjem, ligesom der informeres om valget i bladet Vital, der sendes ud til alle borgere i kommu-

nen, der er fyldt 60 år. Desuden har Ældrerådet skrevet flere debatindlæg om valget.

Politisk medvind fra mislykket borgerforslag

At fremmødevalget nu bliver til virkelighed, skyldes ironisk nok et borgerforslag, der aldrig nåede målstregen. I 2024 foreslog Ældrerådet, at fremtidige valg skulle afholdes som fremmødevalg sammen med kommunal- og regionsrådsvalget. Forslaget fik ikke de krævede 1.500 underskrifter, men det satte alligevel gang i en politisk debat, som endte med at gøre fremmødevalget til virkelighed.

Fakta om Ældrerådsvalget i Aarhus 2025

- Afholdes 18. november som fremmødevalg sammen med kommunal- og regionsrådsvalget.
- Mere end 75.000 stemmeberettigede borgere.
- Omkring 47 valgsteder, bemandet af cirka 140 valgtilforordnede.
- Afstemning sker på iPad i stemmeboks, optælling foregår automatisk.
- 42 kandidater til 15 pladser

Ældreråd udpeger de vigtigste emner til efterårets ældrerådvalg

Forud for efterårets ældrerådvalg har landets ældreråd i en rundspørge peget på, hvilke emner, de mener, er vigtigst at få på dagsordenen i deres kommune. Fem områder fylder særligt meget.

Tekst Morten Larsen

#1 Nye love og reformer skal omsættes til virkelighed

En af de største udfordringer for ældreområdet i de kommende år bliver at omsætte de store politiske reformer til virkelighed. Med både en ny ældrelov og en omfattende sundhedsreform på vej er der meget på spil.

Ældrerådene understreger, at reformerne kun får værdi, hvis de skaber konkrete forandringer i hverdagen. Borgerne skal opleve mere selvbestemmelse, bedre kvalitet i plejen og et helhedsorienteret samarbejde på tværs af områder. Og så skal borgerne være godt informeret om de ændringer, reformerne skaber.

Desuden er det vigtigt, at ældre får indflydelse på arbejdet i de nye sundhedsråd, som er centrale i sundhedsreformen.

#2 Pleje, kvalitet og sårbare grupper

Når det specifikt gælder ældreplejen, sætter rådene især fokus på kvalitet, tryghed og gode relationer. Hjemmeplejen og plejehjemmene skal tilbyde kontinuitet i indsatsen, trygge rammer og aktivitetstilbud.

En central udfordring er rekrutteringen og fastholdelsen af kvalificeret personale. Mange ældreråd efterlyser investeringer i kompetenceudvikling og organisering i små, tvær-

faglige teams, så den enkelte ældre møder kendte ansigter i hverdagen.

Derudover fremhæves behovet for særlige indsatser for demensramte, ensomme og andre sårbare grupper – med fokus på både rehabilitering og forebyggelse.

#3 Boliger, infrastruktur og borgerinddragelse

Boligspørgsmålet står også højt på ældrerådernes dagsorden. Flere peger på behovet for flere seniorvenlige boliger samt nye boligformer, hvor fællesskab og tilgængelighed er i centrum.

Ventelisterne til plejeboliger/plejhjem bekymrer flere steder, ligesom infrastrukturen i lokalområderne er afgørende for, at ældre kan leve et aktivt liv. Det handler både om adgang til kollektiv transport og om alternativer, hvor busser og flextrafik ikke dækker.

#4 Borgerinddragelse og frivillighed

Ældrerådene ønsker også en styrket inddragelse af pårørende og frivillige i pleje og omsorg. Det handler både om at støtte civilsamfundets engagement og om at sikre, at der etableres et godt samarbejde med pårørende.

#5 Helhedsorienteret indsats

På tværs af alle emnerne står et klart budskab om, at det for ældreådene handler om at skabe et ak-

tivt, værdigt og trygt liv for ældre i eget lokalområde.

Det er tydeligt, at ældrerådene ønsker, at både kommuner og politikere arbejder ud fra en helhedsorienteret tilgang, præcis som ældreformen lægger op til. Det gælder om at der skal arbejdes på tværs af områder – fra pleje, sundhed og forebyggelse til bolig og samspil med civilsamfund.

Rundspørgen er gennemført i første halvår af 2025 som en del af Danske Ældreråds undersøgelse af valgformer ved efterårets ældrerådvalg. I rundspørgen er rådene blevet stillet et åbent spørgsmål om, hvilke emner de vurderer som vigtigst i forbindelse med valgene.

Partnerskab klar med fire principper, der skal styrke samarbejdet om ældres trivsel

I forlængelse af den nye ældrelov, der trådte i kraft 1. juli, følger nu en række principper for det gode samspil på ældreområdet. De skal være ledetråde for samarbejdet mellem kommuner og civilsamfund. Danske Ældreråd har bidraget til at udvikle principperne som en del af Ældreministeriets partnerskab for det gode ældreliv.

Partnerskab for det gode ældreliv består af 20 organisationer, der er blevet enige om fire principper for det gode samspil mellem kommuner, pårørende, civilsamfund og private aktører på ældreområdet.

De fire principper skal være ledetråde for det fremtidige samspil, som er et centralt element for at forbedre de ældres trivsel og livskvalitet:

- Kom hinanden i møde med tillid og respekt for forskellige roller.
- Gør borgerne til deltagere og skab løsninger, der afspejler borgernes forskellighed.
- Vær modig og tydelig om roller og ansvar.
- Insister på samspil – og tænk systematisk.

– Vi går lige nu fra en velfærdsstat til et velfærdssamfund på ældreom-

rådet. Det er en helt ny måde at tænke velfærd på, hvor civilsamfundet og de frivillige kræfter kommer helt ind i maskinrummet. Idrætsforeningen, nabofællesskabet, fællesspisningen eller strikkeklubben er en central del af arbejdet med at forbedre livskvaliteten for vores ældre, lyder det fra ældreminister Mette Kierkgaard i en pressemeddelelse.

Principperne kan være udgangspunkt for en dialog lokalt med det formål at udarbejde lokale rammer for samspillet på tværs af det offentlige, private, frivillige, almene boligforeninger og lokalsamfundet. Og principperne kan give anledning til drøftelser og justeringer i allerede eksisterende lokale samarbejder.

[Læs principperne her](#)

Om partnerskabet

Partnerskabet for det gode ældreliv er nedsat i 2024-2026 med det formål at understøtte et tæt samspil mellem ældrepleje, lokale fællesskaber, pårørende og civilsamfundet med henblik på, at meningsfulde fællesskaber og sociale aktiviteter skal styrke livskvalitet og trivsel hos ældre borgere.

Partnerskabet består af 20 organisationer: Ældreministeriet, KL, Halsnæs Kommune, Middelfart Kommune, Brønderslev Kommune, BL, Danske Ældreråd, Ældre Sagen, Røde Kors, Danske Seniorer, Alzheimerforeningen, DGI, Kirkens Korshær, Blå Kors, Danske Patienter, Civilsamfundets Brancheforening, Frivilligcentre og Selvhjælp Danmark (FriSe), LandboSenior, OK-Fonden, FOA, Danske Regioner.

Tre indsatser for ældre i finanslovsforslaget

Regeringen har fremlagt sit finanslovsforslag for 2026. Her præsenteres tre nye initiativer, som på forskellig vis kan få betydning for landets ældre. Der er tale midler til billigere madordninger, udbredelse af velfærdsteknologi samt et pilotprojekt om borgerpligt for unge.

Madlevering

I dag betaler ældre og personer med handicap, som modtager kommunal madlevering, op til 63 kroner for et hovedmåltid. Med finanslovsforslaget vil prisloftet blive sat ned til cirka 50 kroner.

Det betyder, at de omkring 41.000 borgere, der er visiteret til kommunal madlevering, kan spare op mod 4.000 kroner om året. Regeringen vil afsætte 200 millioner kroner årligt fra 2026 og frem til at sikre den lavere egenbetaling.

Velfærdsteknologi

Et andet initiativ i finanslovsforslaget handler om at styrke udbredelsen af velfærdsteknologi i ældreplejen. Der skal afsættes 80 millioner kroner i perioden 2026-2029 oven i de 39 millioner, der allerede er sat af.

I alt bliver der dermed 119 millioner kroner til at understøtte den nationale strategi for velfærdsteknologi. Formålet er, at de teknologiske løsninger skal øge livskvaliteten, give borgerne mere selvstændighed og samtidig frigøre tid hos plejepersonalet til nærvær og omsorg.

Frivillig borgerpligt

Endelig er der i finanslovsforslaget afsat 200 millioner kroner til at igangsætte et pilotprojekt om en frivillig borgerpligt målrettet unge.

Pilotprojektet forventes at starte op i 2026. Konkret vil initiativet skabe rum for, at 500 unge mellem 18 og 24 år får mulighed for at udføre frivillig borgerpligt i en periode på 5 måneder. Her vil de unge deltage i aktiviteter inden for ét af tre projektspor: 1) et natur- og miljøspor, 2) et velfærds- og ældrespor samt 3) et civilsamfunds-spor.

Deltagerne vil blive tilbudt fuld eller delvis indkvartering og vil modtage en ydelse svarende til SU-niveau.

Pilotprojektet skal bidrage til at afdække, om en mere omfattende borgerpligt vil være en vej til at modvirke kløfter i samfundet og styrke sammenhængskraften i samfundet på tværs af sociale og geografiske skel.

Danske Ældreråd inviterer til sundhedspolitisk konference

Sundhedsreformen er ikke længere kun en politisk ambition – den er ved at blive til virkelighed. Nu handler det om at omsætte store visioner til konkrete forbedringer i borgernes hverdag. På konferencen *Fra vision til virkelighed – veje til mere nærhed i sundhed* sætter Danske Ældreråd fokus på, hvordan ambitionerne om nærhed, sammenhæng og kvalitet bliver til handling - lokalt, og med ældre- og seniorråd som aktive medspillere.

Gennem inspirerende oplæg fra eksperter og centrale aktører dykker vi ned i temaer som opgaveflytning, samarbejde og snitflader, sundhedsrådenes rolle, brugerinddragelse, velfærdsteknologi og behandling i eget hjem.

Konferencen består af oplæg, politisk debat og fire valgfrie seminarer, der giver konkrete eksempler på løsninger, der virker lokalt.

I plenum kan du blandt andre høre:

- **Per Okkels**, opmand og ambassadør for sundhedsråd, tidligere departementschef i Sundheds- og Ældreministeriet.
- **Jacob Kjellberg**, professor i sundhedsøkonomi, VIVE, og tidligere medlem af sundhedsstrukturkommissionen.
- **Karen Andersen-Ranberg**, klinisk professor, Forskningsenhed for Geriatri (Odense).

På seminarerne kan du blandt andet høre om:

- Hvordan **velfærdsteknologi** anvendes i det behovs-styrede patientforløb.
- Ny organisering af den **nære sygepleje**.
- Perspektiver på øget pleje og **behandling i eget hjem** – når hospitalet flytter ind.
- Hvordan **erfaring fra praksis** gør en forskel.

Velkommen til en dag, der byder på ny viden og dialog om fremtidens sundhedsvæsen.

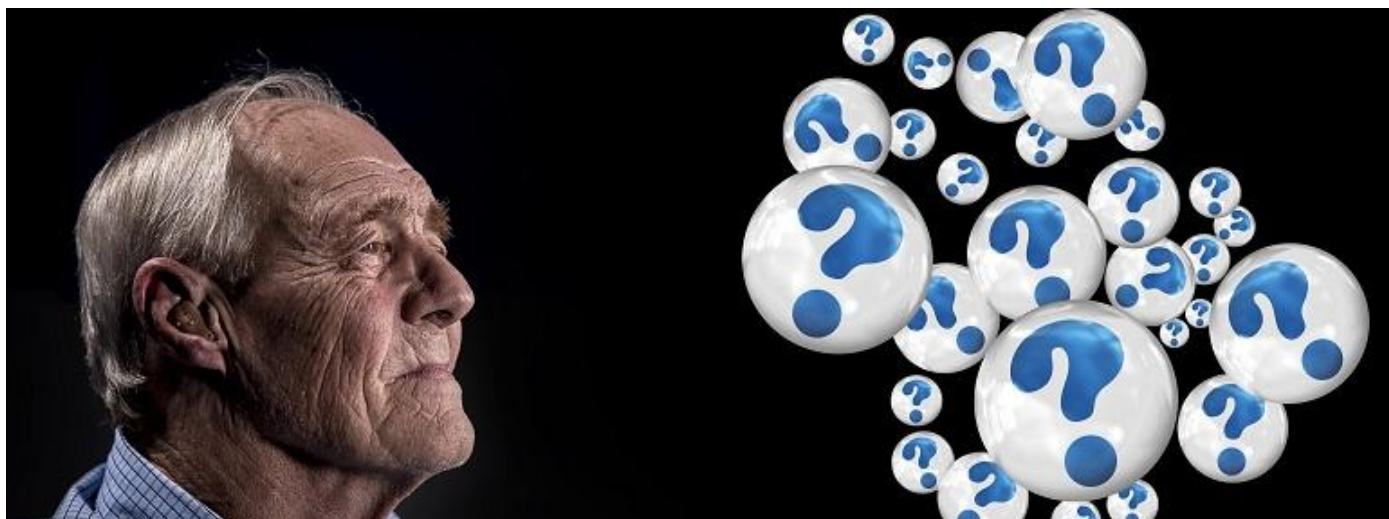
Tid og sted

Tirsdag den 7. oktober 2025

Klokken 10:00 – 15:30

Best Western Torvehallerne Vejle

[Læs mere her, hvor der også er mulighed for tilmelding](#)

Nye anbefalinger: Flere skal udredes for demens hos egen læge

Flere borgere skal fremover kunne udredes for demens hos deres egen læge fremfor at skulle gennemgå lange udredningsforløb på sygehusene. Det er en af hovedpointerne i Sundhedsstyrelsens nye faglige anbefalinger for demensudredning, som for nylig blev offentliggjort.

Tekst Morten Larsen

Formålet er at skabe bedre og mere sammenhængende patientforløb – og samtidig sikre, at ressourcerne på landets demensudredningsenheder bruges bedst muligt.

Kortere ventetid og udredning tættere på hjemmet

I dag må mange ældre vente længe på at blive udredt, og det kan betyde, at de ikke får den rette behandling og støtte i tide. Samtidig skal mange rejse langt for at komme til udredning på sygehuset.

- Det vil vi ændre på med de nye anbefalinger, hvor vi vil ændre på rammerne for demensudredning, og dermed de flaskehalse, der har været i udredningsforløbene, forklarer Agnethe Vale Nielsen, enhedschef i Sundhedsstyrelsen.

De nye faglige anbefalinger lægger derfor op til, at mennesker med fremskreden demens bliver udredt hos egen læge, når det er relevant.

Det vil blandt andet dreje sig om patienter, der er skrøbelige fysisk eller kognitivt, og hvor det vil gøre en forskel at have et udredningsforløb tæt på eget hjem. Demensudredningsenheden på sygehuset skal fortsat udrede de patienter, der har brug for mere specialiseret udredning. Det kan eksempelvis være patienter, der har behov for tværfagligt krævende udredningsforløb

Flere får en demensdiagnose i fremtiden

Behovet for styrket demensudredning er stort. I 2024 var 40.275 mennesker på 65 år eller derover registreret med en demensdiagnose, og i 2023 udredte demensudredningsenhederne på sygehusene cirka 9.000 patienter for demens. I 2040 forventes antallet at stige til, at mere end 145.000 borgere vurderes at leve med demens.

- Det vil fremadrettet være nødvendigt at organisere demensindsatsen,

så vi får en mere sammenhængende, tidlig og målrettet indsats for mennesker med demens. De nye anbefalinger er første skridt i omstillingen af sundhedsvæsenet og viser det retningskifte, der er i gang. De er et eksempel på, hvordan sundhedsvæsenet bliver omstillet til, at relevant udredning bliver foretaget tættere på patientens hjem via egen læge, siger Agnethe Vale Nielsen.

[Læs de faglige anbefalinger her](#)

Danske Ældreråd mener

Danske Ældreråd hilser Sundhedsstyrelsens nye anbefalinger velkommen. Det er et vigtigt skridt mod at sikre en mere tilgængelig og ensartet indsats for mennesker med demens.

Når flere kan blive udredt hos egen læge, kan det betyde både kortere ventetid og en lettere adgang til hjælp tæt på hjemmet – noget, der især gavner de mest sårbare ældre.

Normeringer på plejehjem er ikke fulgt med udviklingen

Normeringerne på danske plejehjem er på samme niveau som for seks år siden, selvom beboerne har fået større behov for pleje, viser en nye undersøgelse som Vive har lavet for Ældre Sagen og FOA.

[Undersøgelsen, kan hentes her, hvor du også kan se, hvordan det står til med normeringen i din kommune](#)

Undersøgelsen viser, at normeringerne på landets plejehjem ikke har ændret sig væsentligt siden 2019. Det fremgår også, at der er en mindre stigning i andelen af beboere, der har en demenssygdom, og det betyder, at beboerne som helhed er blevet mere plejekrævende.

På en dagvagt i hverdagen er der i gennemsnit 2,6 beboere per medarbejder, på aftenvagt er der 6,5 beboere per medarbejder, og om natten er der 21 beboere per medarbejder. I weekenden er der i gennemsnit flere beboere per medarbejder: 4,5 om dagen, 6,7 om aftenen, 21,5 om natten.

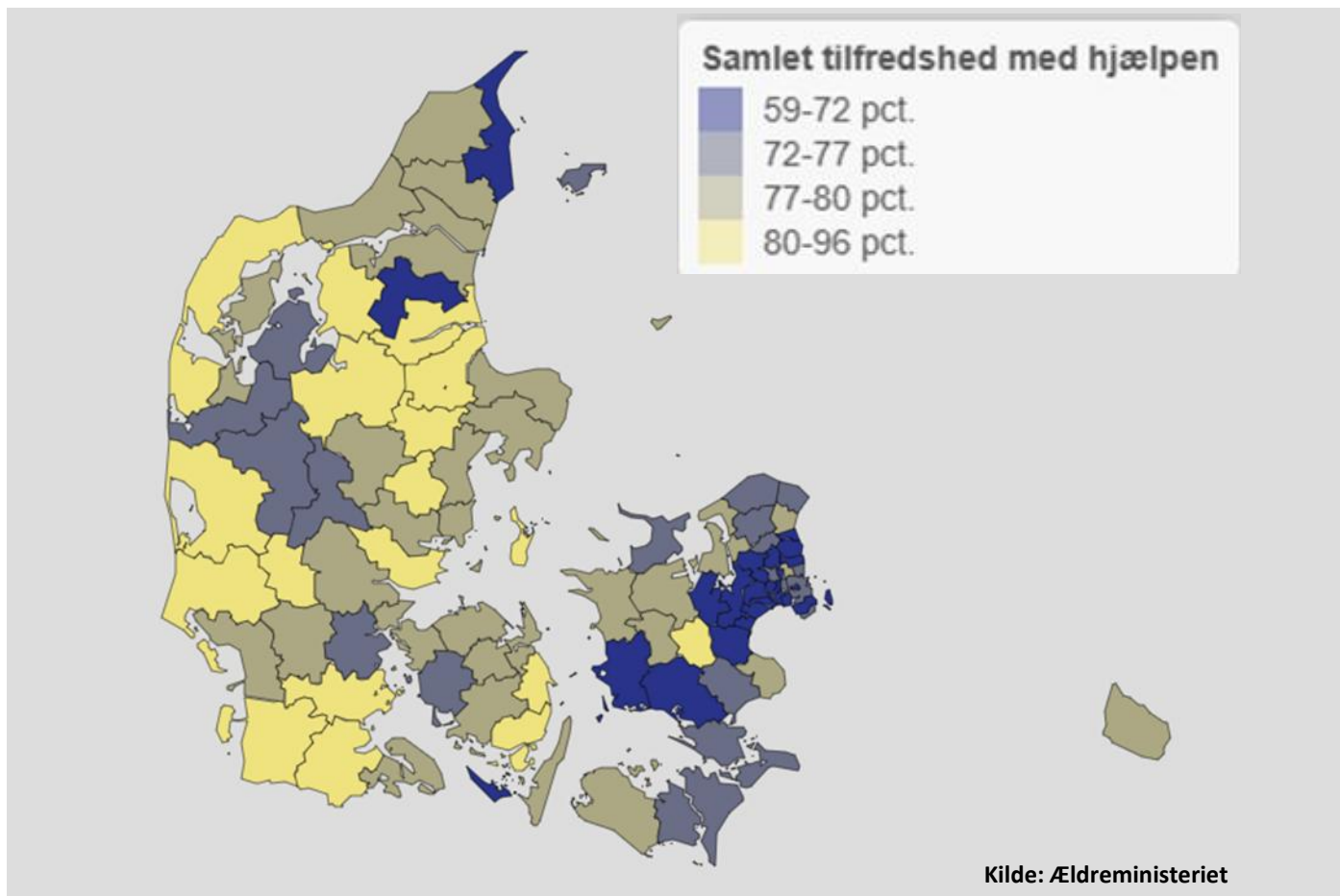
Social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter udgør 60 procent af medarbejderne på en dagvagt. 19 procent udgøres af praktikanter, vikarer og elever. Sygeplejersker udgør 9 procent. Ufaglærte udgør 8 procent. 3 procent udgøres af sundhedsprofessionelle som fysioterapeuter, ergoterapeuter og diætister. Pædagogisk personale udgør 2 procent.

37 procent er deltidsansatte på mellem 30 og 36 timer, 18 procent er deltidsansatte med under 30 timer, 21 procent er timelønnede vikarer, 13 procent er fuldtidsansatte. Resten er medarbejdere på særlige vilkår og elever.

Om natten er der flere medarbejdere per borger på små plejehjem end på store plejehjem. På små plejehjem er der i gennemsnit 18 beboere per medarbejder, og på store plejehjem er der 25,5 beboere i gennemsnit per medarbejder.

På kommunale plejehjem er der i gennemsnit 2,6 beboere per medarbejder på en dagvagt, mens der er 3,0 beboere per medarbejder på private plejehjem.

Undersøgelsen viser derudover, at godt halvdelen af plejehjemmene (58 procent) har betydelige rekrutteringsudfordringer.

Store geografiske forskelle i ældres tilfredshed med hjemmehjælpen

For første gang er det muligt at sammenligne ældres tilfredshed med hjemmehjælpen på tværs af landets kommuner. Den landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse for 2024/2025, der blev offentliggjort i juni, er nu opgjort på kommuneniveau – og resultaterne viser markante geografiske forskelle.

Tekst Morten Larsen

På landsplan er 78 procent af hjemmehjælpsmodtagerne tilfredse med den hjælp, de får. 15 procent er neutrale, mens 7 procent er utilfredse. Bag tallene gemmer der sig dog betydelige variationer.

Særligt Jylland og Fyn samt de omkringliggende øer skiller sig positivt ud. I 42 ud af 52 kommuner i disse områder ligger tilfredsheden over landsgennemsnittet. På Sjælland og de nærliggende øer er billedet det modsatte: Her er det kun tilfældet i 11 ud af 46 kommuner.

Undersøgelsen har også målt på medarbejderkontinuitet og selvbestemmelse. I over halvdelen af landets kommuner oplever mindst 75 procent af de ældre, at de i høj eller nogen grad møder de samme medarbejdere,

og at de har indflydelse på den hjælp, de får. Men også her er der forskelle fra kommune til kommune.

[Se her interaktivt danmarkskort over tilfredshed med hjemmeplejen fordelt på kommuner](#)

[Læs her rapporterne for alle 98 kommuner](#)

Millioner til lokale partnerskaber på ældreområdet i kommunerne

En ny pulje på 16 millioner kroner skal støtte lokale partnerskaber mellem kommunen og lokale aktører og organisationer. Det er en central del af ældrereformen, at kommunerne skal samarbejde med pårørende, civilsamfund og lokale fællesskaber, og derfor kan kommuner nu søge puljen, som skal hjælpe med at skabe et tæt og systematisk samarbejde lokalt.

- I ældreloven er det centralt, at der kommer et stærkt samspil med de lokale ressourcer: civilsamfundet, pårørende, private aktører og virksomheder, hvis vi skal sikre højere trivsel og bedre livskvalitet for de ældre. Derfor er det vigtigt for mig, at vi kan støtte de nye samarbejder, der kommer til at skyde op sammen med ældreloven rundt om i kommunerne. Jeg glæder mig til at se, hvordan kommunerne sammen med de lokale aktører vil tage handsken op og både styrke de eksisterende samarbejder og skabe helt nye til gavn for de ældre, siger ældreminister Mette Kiergaard (M) i en pressemeddelelse.

Midlerne gives til, at kommunerne arbejder organisatorisk og systematisk med inddragelse af og samspil med civilsamfundet og private aktører på ældreområdet, som understøtter flere samarbejder lokalt på tværs af parter til gavn for de ældre.

Færre er blevet optaget på sygeplejerplejeruddannelsen

Optaget til sygeplejeuddannelsen er faldet med otte procent i forhold til sidste år, viser de nye optagelsestal fra Forsknings- og uddannelsesministeriet. I år er 3099 optaget. Sidste år blev 3368 optaget på sygeplejeuddannelsen.

Flere kommuner har valgt at udskyde de sammenhængende pleje- og omsorgsforløb

Mindst fire kommuner har ifølge [NB-Ældre](#) brudt loven i forhold til de nyindførte helhedsplejeforløb, idet de har udskudt at visiterer nye borgere til pleje- og omsorgsforløb.

Ældreminister Mette Kiergaard (M) fortæller til [Ritzau](#), at hun nu vil bede om en redegørelse, for så får man syn for sagen, og man får mulighed for at sætte flere ord på som kommune.

Ringkøbing-Skjern Kommune fortæller til NB Ældre, at de først den 1. oktober - tre måneder efter at ældreloven trådte i kraft, er klar til at visitere nye borgere til de forløb. I Silkeborg og Holstebro har man udskudt helhedsplejeforløbene med omkring to måneder, og er først er ved at gå i gang nu. Solrød Kommune fortæller, at først begynder den 1. januar næste år med at visitere til de nye forløb.

Svend Auken's Plads 11
2300 København S
Tlf. 3877 0160
info@aeldreraad.dk
www.aeldreraad.dk

Nyhedsbrevet er udgivet af
DANSKE ÆLDRE RÅD
Illustrationer: Pixabay og
Danske Ældreråd

Danske Ældreråd
Formand Inger Møller Nielsen
Tlf. 2146 1770

Ansvarshavende:
Trine Toftgaard Lund

Redaktion:
Trine Toftgaard Lund
Morten Larsen

Sekretariatet:

Trine Toftgaard Lund
Direktør
ttl@aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0163

Lise Sørensen
Ældrepolitisk konsulent
ls@aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0168

Morten Larsen
Kommunikationskonsulent
mol@aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0162

Mette Marie Kyed
Sundhedspolitisk konsulent
mmk@aeldreraad.dk
Tlf. 38 77 01 65

Anna Jensen
Kursus- og medlemssekretær
aje@aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0167

Maj-Britt Lempel
Bogholder
mbl@aeldreraad.dk
Tlf. 3877 0160

Kommende arrangementer

Sundhedspolitisk konference

Tirsdag den 7. oktober 2025

[Læs mere om Danske Ældreråds kommende arrangementer her](#)